

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC498
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T342 (1)

datum uitspraak 20/05/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door mr. N.M.I. Bastiaans, advocaat te Amersfoort,

te voldoen door:

de Orde der Augustijnen,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 30 april 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 18 februari 2014 met zaaknummer 2011T342 (1), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief 25 februari 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 19 augustus 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Bastiaans heeft hierop namens verzoeker geantwoord bij brieven van 26 september 2014 en van 13 februari 2015. Verweerder heeft gereageerd bij brief van 25 februari 2015.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is seksueel misbruikt door wijlen [voornamen] [naam] (hierna: [naam]). [naam] was priester en tevens [familielid] van [familielid] van verzoeker en daarom was hij de [familielid] van verzoeker. [naam] kwam regelmatig thuis bij het gezin van verzoeker en bleef daar geregeld logeren. Verzoeker mocht soms met [naam] mee op een buitenlandse reis, hetgeen zijn ouders als een voorrecht ervoeren. [naam] nam vanwege zijn positie een bijzondere rol in binnen het gezin van verzoeker en stond op een voetstuk.

Verzoeker is voor het eerst onzedelijk betast door [naam] toen hij ongeveer zeven jaar was (om en nabij [jaartal]) tijdens een logeerpartij bij verzoeker thuis. [naam] hield middagrust en vroeg of verzoeker naast hem in bed kwam liggen. [naam] heeft vervolgens met zijn vingers over de buik van verzoeker gestreken. In de loop van de tijd zijn er meer van dergelijke voorvallen geweest. Deze betastingen ervoer verzoeker destijds in eerste instantie niet als onprettig of ongepast, maar zijn - gelet op het later plaatsgevonden verdergaand seksueel misbruik - in een volstrekt ander daglicht komen te staan.

In de jaren die volgden is verzoeker drie keer in het buitenland door [naam] seksueel misbruikt. Het gaat allereerst om seksueel misbruik toen verzoeker elf jaar oud was en met [naam] logeerde in een hotel in [land], toen verzoeker twaalf jaar oud was en in een hotel in [land] met [naam] verbleef, en tot slot toen verzoeker ongeveer vijftien jaar was en met [naam] in een hotel in [stad] verbleef. Het seksueel misbruik bestond er uit dat [naam] verzoeker onzedelijk betastte, trachtte verzoeker met de hand te bevredigen en eenmaal heeft [naam] de penis van verzoeker gekust en deze gedeeltelijk in zijn mond genomen. Ook heeft [naam] een keer de hand van verzoeker gepakt en deze naar zijn eigen geslachtsdelen gebracht. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik zeven jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie zoals genoemd onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam], waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies;

3.2 *categorie-indeling algemeen*

Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik merkt de Compensatiecommissie in zijn algemeenheid het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient - aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling - door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Orale seksuele handelingen, waarvan in het onderhavige geval sprake was, vallen daar in beginsel ook onder.

3.3 categorie-indeling in deze zaak

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2, waarbij sprake was van gedwongen orale seks, en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag van financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 19 augustus 2014 is namens verzoeker bij brieven van 26 september 2014 en van 13 februari 2015 opgesteld door mr. Bastiaans de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het seksueel misbruik dat hem is aangedaan, beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Dat [naam] een [familielid] van zijn [familielid] was, die zowel door verzoeker als door zijn ouders ten volle werd vertrouwd en die ten opzichte van verzoeker in bepaalde opzichten een vaderrol vervulde, was daarbij een extra beschadigende omstandigheid. Door het seksueel misbruik is verzoekers zelfvertrouwen beschadigd geraakt, evenals het vertrouwen dat hij in medemensen durft te stellen, zeker daar waar het om superieuren gaat.

Alhoewel verzoeker goed kon leren en de lagere school heeft verlaten met een VWO-schooladvies, is verzoeker afgezakt naar de Mavo en heeft hij (na te hebben gedoubleerd) in [jaartal] alleen dit diploma behaald. Dit is te wijten aan de concentratieproblemen die voortkwamen uit het seksueel misbruik dat hem in die periode werd/was aangedaan. Verzoeker heeft vervolgens kortdurende uitzendbanen gehad. Als gevolg van psychische problemen raakte hij in [jaartal] werkloos. Ten einde problemen te ontvluchten, is verzoeker overmatig alcohol gaan drinken en softdrugs gaan gebruiken. Verzoeker heeft jarenlang, tot [jaartal], min of meer op bijstandsniveau geleefd.

Verzoeker is in [jaartal] wederom in therapie gegaan en nadien heeft hij via een avondstudie in [jaartal] alsnog zijn Vwo-diploma behaald. Nadien heeft hij in [jaartal] een vaste aanstelling gekregen en 14 jaren onafgebroken gewerkt. Als gevolg van het ontbreken van aanvullende diploma's en zijn moeite in de omgang met leidinggevenden, is dit dienstverband in februari [jaartal] beëindigd, hetgeen te wijten is aan de gevolgen van het seksueel misbruik

dat verzoeker is aangedaan. Sindsdien heeft verzoeker een tijdelijke werkloosheidsuitkering ontvangen.

Verzoeker heeft door het hem op een bepaalde leeftijd aangedane seksueel misbruik een vertraging opgelopen in het behalen van een opleiding op zijn niveau en daardoor heeft hij inkomsten misgelopen. Ook heeft hij door het op latere leeftijd alsnog een Vwo-diploma te behalen kosten moeten maken. Tevens heeft hij therapiekosten gemaakt .

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 22 februari 2015 gereageerd en - kort samengevat - te kennen gegeven zich te zullen refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Uit de overgelegde bewijsstukken kunnen de navolgende feiten m.b.t verzoekers levensloop worden gedestilleerd. Verzoekers thuissituatie was niet ideaal. Verzoekers [familielid] kon geen voorbeeldfunctie voor hem vervullen, zo schrijft verzoeker in zijn klaagschrift. Er waren thuis problemen, waarbij verzoekers [familielid] geregeld overspannen was en onder psychiatrische behandeling stond en zijn [familielid] gedurende vijf jaren geregeld ziek was, zo leidt de Compensatiecommissie uit het dossier af onder andere uit de brief d.d. [datum] van [naam] (psychiater). Verzoeker had als enige van de kinderen, aldus een spreekuurverslag uit [jaartal], nog contact met zijn ouders.

Voorts is vast komen te staan, op basis van het spreekuurverslag uit [jaartal] in samenhang bezien met het eindexamen [jaartal] Mavo 4, dat verzoeker aan het einde van zijn lagere school over een Vwo-advies beschikte, maar zijn middelbare schoolperiode heeft afgesloten met een mavodiploma, na te hebben gedoubleerd. Zeer ingrijpend moet zijn (geweest) dat in het voor- respectievelijk najaar van [jaartal] zowel zijn [familielid] en [familielid] suïcide hebben gepleegd, terwijl ook een [familielid] in die periode zelfmoord had gepleegd.

In [jaartal] heeft verzoeker op latere leeftijd alsnog zijn Vwo-diploma behaald, zo blijkt uit het overgelegde Vwo-diploma. Vanaf [jaartal] heeft verzoeker jarenlang in een vast dienstverband administratieve werkzaamheden verricht, waaraan middels een vaststellingsovereenkomst in [jaartal] wegens herhaalde arbeids/autoriteitsconflicten een einde is gekomen, waarna verzoeker aanspraak heeft gekregen op een werkloosheidsuitkering.

4.7 De vraag of en in hoeverre de vertraging in de het schoolverloop, de daardoor gederfde inkomsten en het verlies van zijn baan in [jaartal] moeten worden toegerekend aan het seksueel misbruik, is voor de Compensatiecommissie niet eenvoudig te beantwoorden.

Alhoewel op basis van de voorhanden stukken zeker niet een volledig beeld kan worden verkregen van de thuissituatie van verzoeker, lijkt desalniettemin de conclusie gerechtvaardigd dat de thuissituatie en achtergrond belast waren en een destabiliserende rol hebben gespeeld in het leven van verzoeker.

Dat verzoeker, zo blijkt uit het niet gegronde verklaarde advies van de Klachtencommissie (zaaknummer 201T342 (2)), zich kennelijk in seksueel opzicht ook bedreigd heeft gevoeld door een andere persoon verbonden aan een andere kerkelijke instelling, is een factor die de Compensatiecommissie in haar beoordeling buiten beschouwing laat gelet op de ogenschijnlijk beperkte ernst ervan en deze klacht bovendien niet gegronde is verklaard.

De suïcides in/rond [jaartal] van zijn [familielid], [familielid] en ook een [familielid] zullen uiteraard zeer ingrijpend zijn geweest voor verzoeker. Op basis van de overgelegde (medische) stukken lijkt verzoeker - mogelijk mede dankzij het feit dat hij zich toen onder psychiatrische behandeling heeft gesteld - in de jaren daarna echter een opwaartse ontwikkeling te hebben doorgemaakt, in die zin dat hij zijn leven meer op de rit heeft gekregen. Hij heeft zijn alcoholgebruik (verslaving) weten terug te dringen, alsnog een Vwo-diploma behaald en is jarenlang werkzaam geweest in een vaste baan.

In het dossier bevinden zich echter ook meerdere bewijsstukken, waaruit blijkt dat het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan één van de onderwerpen was die in therapie werden besproken. Uit de handgeschreven verslagen van [naam] (psychotherapeut) uit [jaartal] blijkt het seksueel misbruik door [naam] een voor verzoeker belangrijk onderwerp, naast (hetgeen voor de hand ligt en alleszins begrijpelijk is) de suïcides van zijn familieleden. Ook meer recente medische stukken, zoals de verklaring d.d. [datum] van drs. [naam] (Big-geregistreerde psycholoog) maken melding van het seksueel misbruik als reden voor behandeling.

Al met al is het voor de Compensatiecommissie op basis van de overgelegde bewijsstukken zonder gerede twijfel aannemelijk dat geworden - naast de hiervoor genoemde belaste thuissituatie - ook het seksueel misbruik een ontwrichtende rol heeft gespeeld in verzoekers leven en een verstoring effect heeft gehad op zijn schoolverloop en zijn verdien capaciteit. De Compensatiecommissie komt mede tot dit oordeel omdat het gaat om seksueel misbruik dat verzoeker over een langere periode gedurende (met name) zijn bepalende en vormende tienerjaren enkele malen is aangedaan door zijn ([familielid] [naam]), die bovendien een bepaalde vaderrol vervulde ten opzichte van verzoeker en naar wie verzoeker is vernoemd.

4.8 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie er toe de gestelde vermogensschade (bestaande uit gederfde inkomsten en therapiekosten) *gedeeltelijk* voor vergoeding in aanmerking te laten komen en te adviseren om binnen categorie 5 een bedrag van €50.000,- aan verzoeker te betalen voor zowel materiele als immateriële schadevergoeding (smartengeld). Wetelijke rente komt niet voor vergoeding in aanmerking.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €6.675,93 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Zowel het aantal bestede uren als de hoogte van het gehanteerde uurtarief komen de Compensatiecommissie aan de hoge kant voor. Alle omstandigheden in aanmerking genomen acht de Compensatiecommissie een bedrag van €6.000,- inclusief kantoorkosten/opslag en BTW een passende vergoeding ter zake van de kosten van rechtsbijstand.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €50.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €6.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 20/05/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter